

ГРУПОВІ ПРОЄКТИ ЗА КУРСОМ «ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ»

Перш ніж почати роботу:

- створіть команду з 3-5 осіб;
- переконайтеся, що ви налагодили комунікацію між собою (обмінялися контактами, домовилися про графік зустрічей та ін.). Дуже зручно користуватися програмами, розробленими спеціально для управління маленькими проєктами, - приміром, <https://hey.space/>
- оберіть відповідального за управління вашим проєктом – особу, яка слідкуватиме за дотриманням дедлайнів, виконанням завдань, комунікацією тощо. Поважайте свій вибір;
- створіть паплет проєкту на padlet.com, де можна писати про поточний стан роботи над проєктом, викладати ваші роздуми, фото й відео тощо. Не забувайте про тег #TEMPUS_ZNU;
- зареєструйтеся за посиланням до 01.03.2021: https://docs.google.com/document/d/1ld2E1O7FU_1ci_gUo6vLUj9BqQAnqYnSA76im9h26Jg/edit?usp=sharing

ТЕМИ ГРУПОВИХ ПРОЄКТІВ

1) Про що розповідають пам'ятники?

Мета: висвітлити особливості сприйняття травми через мову монументального мистецтва

Завдання: порівняти пам'ятники з однієї з тематичних груп (на вибір):

- Друга Світова Війна
- Голодомор
- Голокост
- Політичні репресії, депортація
- Епідемії та стихійні лиха

У залежності від обраної тематичної групи, залучайте до аналізу пам'ятники давні та сучасні, українські та європейські, формальні й неформальні. Якщо пам'ятники знаходяться неподалік, за можливості, відвідайте їх особисто.

Спробуйте надати відповіді на такі запитання:

- Де, коли і ким (чий коштом) встановлений пам'ятник? Якій історичній події він присвячений? Чи має місце його встановлення певне символічне значення?
- Скільки років минуло між подією та її меморіалізацією? Як ця подія сприймалася сучасниками? Чи змінювалося ставлення до неї із плином часу і, якщо так, чи відбиває пам'ятник ці зміни?
- Чи відомий пам'ятник широкому загалу? Чи згадувався він у медіа, художніх джерелах тощо? Якщо так, у який спосіб?
- Яке загальне враження справляє на вас пам'ятник? Чи вдало, на вашу думку, він розташований? Які його елементи одразу привертають увагу? Чи можливо інтуїтивно здогадатися, яким подіям присвячений пам'ятник? Якщо так, то за допомогою яких деталей?

- У який спосіб представлено інформацію про історичну подію? Чи є ця інформація достатньою? Чи вдало вона презентована? Чи змінюється враження про пам'ятник після ознайомлення з історичним контекстом? Чи виникає бажання дізнатися більше про подію, якій присвячено пам'ятник?
- Чи чинить пам'ятник емоційний вплив на відвідувачів? Якщо так, у який спосіб (за допомогою яких елементів, символів, деталей, просторових рішень тощо)? Якщо ні, що саме, на вашу думку, стає на заваді? Чи є символічний меседж пам'ятнику достатньо зрозумілим для різних груп відвідувачів – дітей і дорослих, сучасників події та їх нащадків?
- Які збіги та відмінності можна знайти між цим пам'ятником та іншими пам'ятниками цієї тематичної групи з інших країн або часів? Чим, на вашу думку, вони обумовлені? Які з підходів до висвітлення трагічної історичної події видаються вам найбільш вдалими і чому?

2) Жива пам'ять: події 2013-14 років у спогадах сучасників

Мета: висвітлити особливості збереження історичної події у колективній та індивідуальній пам'яті

Завдання: провести цикл інтерв'ю із учасниками та свідками подій 2013-14 років (Револуція Гідності, окупація Криму та Сходу) з різних вікових і соціальних груп, порівняти їхні спогади та співвіднести їх із «офіційною» точкою зору.

Вікові й соціальні групи, які слід охопити під час інтерв'ю:

- «діти»: ті, хто був неповнолітнім на момент події;
- «молодь»: ті, кому на момент події було від 17 до 35 років;
- «працюючі дорослі»: ті, кому на момент події було від 36 до 65 років;
- «пенсіонери»: ті, кому на момент події було більше 65 років

Категорії опитуваних:

- «активний учасник»: свідомо брав безпосередню участь у подіях;
- «активний свідок»: був емоційно залучений до події, постійно спостерігав за її перебігом, виявляв своє ставлення до події в активний спосіб (брав участь у громадських заходах, був волонтером, надавав фінансову підтримку, брав участь у дискусіях)
- «пасивний учасник»: виявився залученим до події за збігом обставин;
- «пасивний свідок»: сприймав подію як частину загального інформаційного тла, не цікавився нею або цікавився час від часу, не має сформованого ставлення до події або не виявляє його в активний спосіб

Орієнтовний перелік питань:

- Скільки років вам було на момент події?
- Пригадайте, за яких обставин ви дізналися про подію вперше. Якою була ваша перша реакція? Чи змінювалося ставлення до події згодом? Чи відрізняється ваше нинішнє

сприйняття події від тогочасного? Якщо так, у чому полягає відмінність і чим, на вашу думку, вона обумовлена?

- Чи брали ви безпосередню участь у подіях? Якщо так, що спонукало вас це зробити? Якщо ні, наскільки активно ви стежили за подією? Чи почувалися ви емоційно залученим до події? Чи відчували відповідальність за те, що відбувається? Чи намагалися у той чи інший спосіб виявити своє ставлення до події, сформулювати свою позицію – брали участь у мітингах, надавали фінансову допомогу, долучалися до волонтерської діяльності, сперечалися у соціальних мережах?
- Як би ви охарактеризували свій досвід? Чи вплинув він на вашу самоідентифікацію, поведінку, звички? Наскільки часто і у якому контексті ви згадуєте події 2013-14 років?
- Які епізоди події найміцніше закарбувалися у вашій пам'яті? Опишіть один із них у деталях. Чи можете ви чітко датувати цей епізод, назвати його ключових учасників?
- Якби вам довелося переповідати історію вашої участі у події своїм далеким нащадкам або маленьким дітям, на чому б ви сфокусували свою увагу і як би побудували розповідь?

3) Історична травма у дзеркалі мистецтва

Мета: визначити особливості репрезентації історичної травми у сучасному українському кінематографі

Завдання: проаналізувати засоби репрезентації історичної травми в одному із сучасних вітчизняних фільмів:

- «Кіборги»
- «Черкаси»
- «Іній»
- «Донбас»
- «Іловайськ»
- «Наші котики»

Параметри аналізу:

- фактологічна основа фільму та її трансформація у художньому продукті. Наскільки важливим є знання історичного, політичного контекстів для розуміння фільму? Чи знайде він емоційний відгук в необізнаного глядача?
- меседж продукту: порівняння позиції авторів фільму та реакції критиків і глядачів (інтерв'ю, відгуки);
- фокалізація: скільки точок зору на події представлено у фільмі? Якщо декілька, чи можна визначити, якій з них надається перевага? Чи представлена у продукті відсторонена, об'єктивна точка зору на конфлікт? Із якою точкою зору ви солідаризуєтеся найбільше?
- персонажі головні та другорядні: зовнішність, поведінка, мовлення, походження, меседжі. На які категорії ви розподілили б персонажів? Чи можуть персонажі з різних «таборів» опинитися в одній категорії (приміром, у категорії «героїв» чи «жертв»)? Чи існує чіткий розподіл між «своїми» й «чужими»? Якщо так, у який спосіб він

виражений? Чи вдається авторам фільму уникнути «розлюднення» «чужого», «мови ненависті» тощо?

- конфлікт: чи роблять автори спробу аналізу конфлікту, демонстрації його причин тощо? У який спосіб, за допомогою яких персонажів чи прийомів представлені сторони конфлікту? Які характерні особливості конфлікту підкреслює фільм? Чи є зображення конфлікту багатовимірним (таким, що охоплює фронт і тил, військових й цивільних, дорослих й дітей, чоловіків та жінок тощо)? Який вплив чинить конфлікт на долі персонажів? Чи дозволяє фільм передбачити можливий перебіг подій після завершення сюжетної лінії? Чи є у фільмі спроби пошуку вирішення конфлікту?

ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Можливі формати презентації:

- динамічна презентація Prezi;
 - презентація у PowerPoint;
 - паплет проекту;
 - міні-фільм.
-
- Зробіть результати наочними – підберіть виразні ілюстрації, структуруйте дані у таблицях та графіках;
 - Пам'ятайте про коректно оформлені посилання;
 - Дотримуйтеся регламенту презентації – max 15 хвилин.